

Dangh Gvaq Dahhoengz

涉 过 红 水

□Vangz Beivaz si̯ Sub Gyabɣvai boiz

□作者 黄佩华   翻译 苏加快

Vat namh hwnj le, Bah Sangh yaengyaeng biengjhai faj benjhoemq gaenq nduknaeuh haenx, cingq youq mwh de ra nou, sawqmwh dingqnyi “fw”sing ndeu, aen gyaeujngwz benjgoz ndeu daengj hwnjdaej cingq cim coh de, doeklaeng ngutngeuj aen ndang, Bah Sangh baez da raiz, doq soeg naengh youq gwnzdieg, duzngwz raen mboujmiz saeh, youhcai q suk gyaeuj haeujbae heux youq gwnz ndokgemj Youz lo.

Caj Bah Sangh singsag gvaqdaej seiz, de sien dwg naemj baenzlawz gyaep duzngwz deuz. Danghnaeuz dwg bingzseiz, de mbouj dwg gaeb aeu couh dwg moeb dai duzngwz, doeklaeng dawz bae ranz cawj gwn, danhseih seizneix din fwngz de gaenq mbouj lingzbienh lo, siengj gaeb dawz duz ngwzdoeg ndeu gig mbouj yungzheih ha, loengh mbouj ndei lij deng duzde haeb dai dem. Siengj moeb dai duzde engq mbouj yungzheih bw, duzde aiq sienghaih daengz Youz. De sawqmwh siengj daengz ien, de mbon hab’ ien okdaej ndwn youq gizsang, diemj dawz iensei doq oet haeuj congh bae, yaepyet, duzngwz baenz genfwngz hung couh nod ok bakcongh moh Youz daej, uteuj aenndang ruenz haeuj ndaw diegnywj bae lo.

Gyoengq roegga doxdot doxhoenx baenz byongh haet, ndaw reih haeuxyangz louz miz baenz nyup baenz nyup bwnndaem, lienz gohaeuxyangz hix uq miz haujlai lwed, geij duz roegga sieng naek mbin mbouj ndaej haenx bub hwnj bub roengz yaep ndeu le, doq bongh roengz ndaw Dahhoengz bae deng raemx dumh dai lo.

Banjyangh ndwn youq ndaw reih haeuxyangz ngaezngwd, lwgda cix cim bae coh diegmoh. Youq henz bungz baengzhau, miz gaiq sigbei heumong ndeu, de ngamq yawj ndaej raen byaisoem sigbei.

Banngaiz, Bah Sangh con ok rog bungz baengzhau daej, baez yawj couh raen miz song ndaek ngaeuz vunz, ndaek he dwg Banjyangh, ndaek he dwg Hoz Se.

Hoz Se cingq ndwn youq henz gominz hungloet haenx vid gavaq he hwnj. Bah Sangh youq ndaw sing duzbid swenj dingqnyi sing ok nyouh yiengjsasa. De ceiq ndaenq Hoz Se lumj bouxsai nei ndwn ok nyouh. De nanz ciepsouh aen saehsaed neix. Mwh Hoz Se ngamq haq hawj de, Bah Sangh gaenq rox de miz cungj sibgvenq rwix neix lo.

Engq hawj de hozgaek dwg, Hoz Se mbouj goq danaj bouxwnq roxnaeuz vunz ndaw ranz, ciuqyiengh ndwn dwk lumj bouxsai nei ok nyouh, mbangjseiz lij ok geij aen roet, roxnaeuz caeuq bouxwnq doxmboen dem.

Cijdwg seizneix song de hix geq lo, cungj nienzgeij neix aensim cungj mazmwnh liux lo, naj hix na liux lo, gijmaz danaj cungj mbouj goq baenzlai lo.

Danhseih, Bah Sangh bingq mbouj dwg aenvih Hoz Se miz cungj sibgvenq rwix neix cix mbwq de. Hoz Se dwg boux vunz in bouxwnq lij in gvaq swhgeij ndeu, daegbied dwg in lwg lan.

Geij bi gonq ngoenz banfuemx ndeu, Hoz Se cingq youq ndaw reih haeuxyangz guhhong, sawqmwh gamjdaengz boux lwgndawdungx cukcak radrad, de dauq ranz mbouj gib couh maeuq youq goek gominz henz reih seng daeglwg roengzdaej. Mwh Bah Sangh daj gwnz bya dauq daengz ranz, cij doeksaet dwk dingqnyi lai miz cungj singyaem ndeu,

扒完土，他轻轻撬开了霉腐的盖板，正要寻找老鼠的影子，却听到呼的一声，冒出个扁弯的蛇头，丑陋的头部正对着他，身子急速地滑动。他感到一阵眼花，颓然坐地，那蛇不见有威胁，又把头缩回去，继续盘在酉的脸骨上。

待巴桑清醒过来，他首先意识到的是要把蛇赶走。若是往时，他就会将它捉住或者打死，然后拿去煮吃。只是，现在他手脚不灵便了，捉住一条生猛的毒蛇是十分困难的，弄不好还被咬了。要打死它也并非易事，会伤着酉的。他忽然想到了烟，就摸出烟盒，站到高处，把烟丝撒进坟窝里。一会，那条手腕般粗大的蛇就不安地蠕动起来，终于缓缓地滑出酉的尸骨，向草地里游去。

乌鸦的争斗持续了半个上午，它们在玉米地上留下了一层黑色的羽毛，在玉米莧上染了些血迹。几只伤残得不能飞行的乌鸦在玉米地里扑腾了一阵之后，竟都争相跃下红河，淹在水里死去。

板夹愣站在玉米地里，目光落在坟地上。在白布帐幔旁边，有一块青灰色的墓碑，她只看到那块碑的顶尖。

正午时分，巴桑从帐幔里钻出来。他一眼就看见两个熟悉的人影，一个是玉米地里的板夹，另一个是合社。

合社正立在粗大的木棉树边，捞起一边裤腿。他在声声知了的鸣叫中，听到了一阵清晰的尿响。巴桑一直对合社站着撒尿的姿势恨之人骨。他始终无法接受一个女人也能像男人一样站着排尿的事实。早在她刚成为他的妻子的时候他就发觉她有这种恶习。

更令他反感的是，合社时常无所顾忌地当着他和其他家人的面站着行便，还偶尔弄出些响屁，或者和别人唠叨。

只是如今他们都到了这把年纪了，这种年岁的人心都麻木了，脸皮也厚了，一切都无所谓了。

但是，巴桑并不因为她的这种恶习而嫌弃她。她是个疼爱别人胜过疼爱自己的人，尤其是对儿孙。

许多年前的一个黄昏，在玉米地里劳作的合社忽然感到肚里的小生命一阵闪动，她来不及赶回家来就蹲在地边的木棉树下把孩子生了。当巴桑从山上回到家，才惊奇地发现多了一种声音，那是孩子的哭声，这种哭声陌生而又亲切。这个孩子就是他们惟一的儿子鲁维。

初时，和她睡到一张床上的巴桑并不奢望已经四十几岁高龄的她还会给他生个孩子。就连后来她的肚皮一天天地隆起，他也还不敢相信里面真是个孩子。

合社生下鲁维以后，乳房随即干瘪了，孩子缺奶，每天嚎哭不止。巴桑每天潜入浑黄的河里，专逮一种鳞片厚厚的肥鲤鱼，拿回来熬成浓白的鲜汤，让她喂养幼小的儿子。她自己则时常背着孩子翻山越岭，到十多里外的村子去找哺乳期的妇女帮奶孩子。每当孩子生病，她都急得落泪，紧紧地把孩子搂在怀里，彻夜不眠。

鲁维大了，又有了孙子，当奶奶的合社对孩子的爱心不减。除了晚上睡觉和哺乳的时间，她都陪伴着孙子。后来，又添了个孙女，她仍觉得不够，不满足。当她知道板夹再次怀孕的时候，便唆使她把孩子生下来。为了逃避计划生育工作队，她带板夹藏到溶洞里，一天一只炖鸡给她送去。媳妇受到了婆婆的鼓舞，真的为她生下了第三个孩子。

一般地说，疼爱孩子是母亲的天性，但是像合社的这种爱法却实在少见。巴桑也无法揣摸到她的内心里深藏着的怎样一种东西。

巴桑走过地边，瞥了一眼板夹，她正在给折坏了的玉米苗扶正，就说：“下午，你带孩子先走吧，我和你妈明天就离开这里。”

“不，不。要走一起走！”她的神情有些慌乱。

巴桑又说：“你看，河水快要淹到地脚了，别为地里的东西费心了吧。”

她恹恹地看了平静的河水一眼，又将目光收回到眼前的玉米莧上，继续原先的动作。巴桑只好摇摇头，向屋里走去。

六

巴桑第一次看见庚是一九四五年秋天。那时候抗日战争刚刚结束，全国人民沉浸在喜悦之中。国共两党还没有腾出手来交战，局部地区还出现了握手言和的态势。有一天，保安团长忽然命令手下宰杀三牲，设了八桌大宴，说要宴请贵客。家人和手下都感到纳闷，说请客却没有客人的影子。

haenx couhdwg sing daej lwgnyez, cungj sing daej neix gawq sengswt youh caenciet. Laeq lwgnyez neix couh dwg daeg lwgdog de Luj Veiz.

Ngamq hainduj, Bah Sangh caeuq Hoz Se ninz doengz aen mbonq he, bingq mbouj siengj heuh Hoz Se bouxvunz gaenq seiqcib geij bi naengz bang de seng lwg. Couh lienz aendungx de ngoenz beij ngoenz hung, de lij mbouj gamj siengsaenq ndaw dungx caen miz laeq lwgnyez neix.

Hoz Se seng Luj Veiz le, aencij couh beb lo, laeq lwg mboujmiz cij gwn, baenzngoenz daejnganga mbouj dingz. Bah Sangh ngoenznaengz roengz ndaw Dahhoengz bae yaemz aeu cungj byaleix gyaep ndaem biz ndeu, dawz daej aeuq baenz dang gwdhau, heuh Hoz Se bwnq hawj Luj Veiz gwn. Hoz Se lij ciengzseiz aemq Luj Veiz bin bya gvaq geuq bae rog mbanj cibgeij leix loh gyae ra mehcijlwg bang bwnq cij hawj daeglwg gwnz. Moix baez lwgnyez baenzbingh, de cungj gip ndaej raemxda roengz, de got lwgnyez youq ndaw rungj ndaetndwng, baenzhwnz mbouj ninz.

Luj Veiz hung le youh miz lan lo, Hoz Se ciuqyiengh lumj in lwg nei in lan, cawz gyanghaemh ninz caeuq bwnq cij lwgnyez duenh seizgan neix le, de cungj caeuq daeglan youq. Doeklaeng youh lai miz dah lan ndeu, de lij yiemz mbouj gaeuq, mbouj muenxcuk. Mwh de rox Banjyangh youhcai q mizndang, couh heuh de seng roengzdaej. Vih ndoj giva swnghyuz gunghcozdui, de daiq Banjyangh ndoj haeuj gamj bae youq, ngoenznaengz aeuq duz gaeq ndeu soengq gvaqbae. Lwgbawx deng daxbuz gujvuj, caen vih de seng boux lwg daihsam roengzdaej dahraix lo.

Itbuen daej gangj, in lwg dwg aen singqcingz daxmeh, danhseih lumj Hoz Se cungj in neix saedcaih caen noix raen ha. Bah Sangh fouzfap mo ndaej dawz aensim de dauqdaej dwg maz doxgaiq.

Bah Sangh byaij gvaq heiz reih, da lez coh Banjyangh mbat ndeu, de raen Banjyangh cingq fuz miuz haeuxyangz hwnj cingq, couh naeuz: “Banringz mwngz sien daiq lwgnyez bae gonq, ngoenzcog gou caeuq meh mwngz couh buen deuz gizneix.”

“Mbouj、mbouj. Yaek byaij couh doengzcaez byaij!” Gij saenzcingz de miz di vuengluen.

Bah Sangh youh naeuz: “Mwngz yawj, raemx couh yaek dumh daengz dinreih lo, gaej vih gij doenghgo neix causim baenzlai lo.”

Banjyangh yawj bae coh ndaw dah, youh cienq gvaqbae yawj coh gohaeuxyangz, laebdaeb fuz gohaeuxyangz hwnj cingq. Bah Sangh cijndei ngauz gyaeuj byaij bae coh ndaw ranz.

6

Bah Sangh baez daih’ it raen Gwngh dwg 1945 nienz seizcou.

Mwhhaenx, Gang Yiz Cancwngh ngamq hoenx sat, daengx guek yinzminz lij dwg sim’ angq dangqmaz. Gozminzdangj caeuq Gungcanjdangj lij caengz ndaej hoengq daej doxhoenx, mbangj dieg couh gangjhuz doxndei lo. Miz ngoenz ndeu, baujanh donzcangj sawqmwh roengzlingh vunzlajfwngz gaj mou gaj gaeq gaj bit, nda sam daiz laeujnoh, naeuz aeu cingjhek, vunz ndaw ranz caeuq vunzlajfwngz cungj ngeizvaeg lo, naeuz cingj hek cix mbouj raen saek boux hek daej.